

עריכת ברית מילה
לתינוקות ומבוגרים
בחדרי ניתוח
בארץ ובעולם

עלון ברית אבות פרפראות וסיפורים לברית מילה לפי סדר הפרשיות פרשת בא

תשפ"ג

מפעולות הארגון

בדיקת צהבת לתינוקות בבית
במכשיר זהה לבית החולים

עריכת ברית מילה לתינוקות.
ומבוגרים בחדרי ניתוח
בישראל ובמדינת חבר העמים

ניתן להשיג את הספרים
"סדר ליל הברית"
"פניני הברית"
"תפילות ומנהגים לברית"

משרד "ברית אבות"
רחוב דברי חיים 6 ביתר עילית
טלפון: 025022814

מהספר פניני הברית

משכו וקחו לכם. (יב כא) במכילתא (ה כח) ר' מתיא בן חרש היה דורש, לפי שלא היה בידם מצות להתעסק בהם כו', וקשה על דבריו הלא אמרו רבותינו זכרונם לברכה, בזכות ארבע דברים נגאלו אבותינו ממצרים, בזכות שלא שינו שמם ולשונם והיו גדורין מעריות ולא היו בהם דלטורין, ועוד קשה לשון להתעסק בהם הוי ליה למימר ולא היו בידם מצות שיגאלו בזכותם, אלא ודאי שגם רבי מתיא סובר שהיו בידם ארבע מצות אלו, אמנם אותן המצות הם בשב ועל תעשה והיו צריכין למצות להתעסק בהם בקום ועשה, כי אמרו רבותינו זכרונם לברכה, מצוה בעידנא דעסיק בה מגינא ומצלא, וכאן היו צריכין גם כן הצלה שלא ליתן המשחית לבא אל בתיהם, על כן היו צריכין לדם פסח ומילה להתעסק בהם לבטל אמונת מזל טלה, וזהו שפירש"י משכו ידיכם מעבודה זרה וקחו לכם צאן של מצוה: (כלי יקר [וכן הוא בילקוט שמעוני])

ליל שמרים הוא. (יב מב) מנהג ישראל לקרות הלילה שקודם המילה וואך נאכט (בל"א) ועפ"י פשוט הוא ממעשה החברייא (זוה"ק פ' לך לך צג) דלא הוי מאן דנאים בהאי לילא, ובוודאי יש כמה טעמים לשבח במנהגי ישראל ויש לומר עוד בזה...וענין הלילה הזו נרמז בתורה הקדושה בקריאת שם זה בעת שנימולו כל ישראל בליל פסח ביציאת מצרים נקרא ליל שימורים הוא לה' וגו'. כי בלילה הזו התחיל קדושת שמירה זו וסיום הפסוק, הוא הלילה הזה לה' שימורים לכל בני ישראל לדורותם. מרמז שיוקבע כח הלילה הזה גם לדורות עולם לכל פרט נפש ישראל להלילה שקודם המילה שיהיה בבחינת שימורים שהוא וואך בל"א לכן נקרא וואך נאכט: (אמרי אמת)

ומלתה אתו. למה אוכלים בברית מילה שנאמר ומלתה אותו אז יאכל בו: (תוספות השלם)

"וכל ערל לא יאכל בו"

רק מי שנימול יכול לאכול מקרבן הפסח לפי ציווי ה'.

לפני כמה שנים זכה יהודי להכנס בבריתו של אברהם אבינו בזכות פסוק זה.

בתאריך י"ב ניסן פנה סרגיי, יהודי בגיל 54 עולה מברית המועצות, אל הרב האיזורי בעיר ראשון לציון, ושאלה בפיו: מה זה קמחא דפסחא שרואים בשלטים בראש כל חוצות? הרב פתח חומש והתחיל להסביר לו את סיפור יציאת מצרים וענין קרבן פסח, ושאלו לאכול חמץ ובגלל זה ההוצאות מרובות לשלם למצות ויין לכל נפש, ובתוך כך הגיעו לפסוק "וכל ערל לא יאכל בו" ואז שאל סרגיי, האם אסור לו לאכול מקרבן הפסח כיון שאינו מהול? והחליט מיד שרוצה לקיים את מצוות הברית כדי שיוכל לאכול את קרבן הפסח!

ואכן למחרת י"ג ניסן זכינו להכניסו בבריתו של אברהם אבינו בשמחה וצפיה שעוד נזכה בשנה זו לאכול את קרבן הפסח, ונקרא שמו בישראל "פסח".

ושמו ממשיך להזכיר לו את קרבן הפסח שאנו מחכים לו בכל שנה ושנה.

הסיפור הזה משקף עוד מקרים מסוג זה שחזרו ונשנו שיהודים נימולו בזכות שרוצים לאכול מקרבן הפסח והנאמר בפסוק זה.

בברכה

המוהל הרב אהרן יוסף קרמר

ראו כי רעה נגד פניכם. (י') כתב המדרש על הפסוק, למה יאמרו מצרים. זה שאמר הכתוב, (יהושע ה) היום גלותי את חרפת מצרים. לפי שראה פרעה באצטגנינות, ואמר להם לישראל, ראו כי רעה נגד פניכם. אמר להם, אני רואה באצטגנינות שלי כוכב אחד עולה לקראתכם שמו רעה והוא סימן דם והריגה, וכשחטאו ישראל במדבר בעגל אמר משה בתפלתו, למה יאמרו מצרים לאמר ברעה הוציאם. זהו שאמרנו לכם, ראו כי רעה נגד פניכם. מיד, וינחם ה' על הרעה. והפך את הדם לדם מילה שכל אותם יהושע, וזהו שנאמר, היום גלותי את חרפת מצרים. שהיו אומרים דם אנו רואים עליכם: (ילקוט שמעוני שמות פרק לב)

ולא קמו איש מתחתיו שלשת ימים ולכל בני ישראל היה אור במושבתם. ולהבין למה דוקא ג' ימים, נראה דאיתא דבשלשת ימי אפילה היו ישראל מלים את עצמם ואיתא בכתבי האר"י ז"ל דבברית המילה צריך להיות אור בבית הכנסת, וזה שכתוב ולכל בני ישראל ביום היה אור במושבותם. ולכך היה חושך ג' ימים דאם הרגישו ביום ג' שמלו היו באים עליהם ביום השלישי להורגם כי יום שלישי של מילה הוא קשה ולכך היה שלשת ימי אפילה: (תפארת יהונתן)

יש לפרש כי דם מילה לרחם עליהם, כי במילה נאמר (תהלים מד) כי עליך הורגנו כל היום. ולפיכך בדם מילה היה מרחם עליהם, ואין הרחמנות גורם רק שלא יהיו בשעבוד ובצרה, אבל אינו מביא גאולה, ובדם פסח שהיו עובדין בו אל השם יתברך היו לחלק השם יתברך וראוי שיהיו נגאלים עד שלא יהיו תחת רשות מצרים, וזהו שתרגם יונתן (יחזקאל טז) בדמיק חיי. בדם מילה אחוס עלך ובדם פסח אפרוק יתך, ולפיכך נתן להם ב' מצות אלו כדי שירחם עליהם השם יתברך ויגאל אותם: (גבורות ה')

נתן להם שתי מצות מצות פסח ומצות מילה שיעסקו בהן, שהן מצות אלהיות ובשביל זה יזכו לגאולה כמו שכתוב וגם את בדם בריתך שלחתי אסיריך וגו'. ודוקא דם פסח ודם מילה, כי דם מילה הוא הסרת הערלה שהוא פחיתות וגנות האדם ואין דבר גנות ופחיתות כמו הערלה המבדיל בין הש"י ובין האדם, ואחר שהסיר פחיתות וגנות שלו אז יעבוד לו בודאי, וזהו דם פסח, שהפסח הוא עבודתו לו יתברך ואז יהיו ראויים להגאל, אבל עובד עם פחיתות וגנות שעדיין בו אין זה עבודה, לכך נתן להם אלו ב' מצות המילה והפסח, שאלו ב' מצות הן התחלה לכל המצות והן היסוד של סור מרע ועשה טוב: (דברי נגידים)

מן הדם ונתנו על. (יב ז) ס"ת נמול, אף דם מילה היה שם, וזהו בדמיק חיי. בדם פסח ובדם מילה, מן הדם ונתנו על. ר"ת מהול על שתי המזוזות ועל המשקוף. לתת סימן זכות הדם ואכילת פסחים: (תוספות השלם)

והיה הדם לכם לאת. (יב יג) לאת. כתיב חסר ו' משנימול אברהם עד שנימולו במצרים את שנה, לכך צוה לסמן בתייהם בדם לזכור דמו של יצחק (מכילתא) וזהו וראיתי את הדם. לרבות דמו של יצחק, נמצא בידם שלש דמים דם פסח ודם מילה ודמו של יצחק, לכך נזכר ג' פעמים בדמיק בפסוק (יחזקאל טז) ואעבור עליך ואראך מתבוססת בדמיק ואומר לך בדמיק חיי ואומר לך בדמיק חיי. בדמיק חיי שני פעמים בגימטריא יצחק: (רבינו אפרים על התורה)

והיה הדם לכם לאות על הבתים אשר אתם שם. (יב יג) ורז"ל כבר העירו על מלת לכם שהיא לאין צורך עד שדרשו לכם לאות ולא לאחרים לאות, ולבוא אל הענין נזכיר מאמרם ז"ל (שבת נה) על הפסוק (יחזקאל ט) והתוית תינו על מצחות האנשים. אמר הקדוש ברוך הוא לגבריאל לך ורשום על מצחן של צדיקים תינו של דיו שלא ישלוט בהם המשחית ועל מצחן של רשעים תינו של דם כדי שישלוט בהם המשחית הא לך כי סימן הדם הוא לתת שליטה אל המשחית ופה היה בהיפך כי היה הדם להם לאות שלא יבוא המשחית אל בתייהם לנגוף ואין זאת כי אם חוק דבר המלך וגזרתו שיהיה הדם להם אות חיים בזכות עשיתם רצון ה' יתברך ושפכו דם עצמם בהמול בשר ערלתם לא כן הרשעים המגואלים בדם אחרים כמאמר (ישעיה א) ידיכם דמים מלאו. על כן אות הדם מעורר עליהם דין משחתם וזהו והיה הדם לכם לאות ולא לאחרים לאות, וכמו שמובא במדרש כי המצריים היו מטמינים בכוריהם בבתי ישראל ואף על פי כן שלט בהם המשחית הנה מזה יתברר כי אל המצריים האלה היה אות הדם להעיר עליהם המשחית וזהו לכם לאות ולא לאחרים לאות, וזהו ואעבור עליך ואראך מתבוססת בדמיק בא להגיד להם חסדי ה' כי הפך בהם הוראת המערכת אשר מדת אות הדם הוא לעורר דין מות ואצלם פעל האות הזה ההיפך וזהו ואעבור עליך ואראך מתבוססת בדמיק. כלומר כי תשפוך דם עצמך למען הקים מצות השם והיה זה שכרך ואומר לך בדמיק חיי. כלומר כי אך בך יהיה סימן הדם אות לטובה וחיים מה שאין כן באחרים הבוססים דמי זולתם: (ברית אבות)

מה ראה הקדוש ברוך הוא להגן עליהם בדם, כדי לזכור להם דם מילת אברהם, ובב' דמים ניצולו ישראל ממצרים, בדם פסח ובדם מילה, שנאמר (יחזקאל טז) ואומר לך בדמיק חיי ואומר לך בדמיק חיי. בדם פסח ובדם מילה: (מדרש רבה יז ג)

במילה כתיב בה (בראשית יז) והיה תמים. והיא מביאה לידי תמימות, ועוד כמו זר נחשב שהרי הם מבקשים לצאת ומכל מקום מלו באותו הלילה ולא חששו שיהיו הכאבים והיסורים של מילה עיכוב ליציאתם, ובאמת שדרך נס נתפאו כולם תיכף, אבל להם היה נסיון גדול, ואפילו במשה רבינו עליו השלום מצינו שעיקב את המילה בשביל השליחות שאמר אמול ואצא לדרך סכנה היא עד ג' ימים, ועל כן אף שלא היו בישראל מצוות ומעשים טובים כדי שיגאלו הועילו להם שתי מצוות אלו מטעם הנ"ל: (שם משמואל)

שמרים לכל בני ישראל לדרתם. (יב מב) בספר ויגד משה (רמח ב) הביא כתב בספר תורת אמת בריש מאמריו לפסח, שהמנהג בליל פסח להעמיד כוס לאליהו זכור לטוב ואומרים עליו הפסוקים שפוך חמתך וגוי', הענין יש לומר מפני שבלילה הקדוש הזאת נכנסים ישראל לקדושת הברית וכו', וידוע דאליהו ז"ל הוא מלאך הברית ומכינים כוס לקדושה זו וכו' והוא ענין אחד עם הכסא שמכינים לאליהו על ברית מילה כי הכסא בגימטריא כוס כידוע :

זאת חקת הפסח כל בן נכר לא יאכל בו. אמר להם משה כך אמר לי הקדוש ברוך הוא זאת חקת הפסח כל בן נכר לא יאכל בו. כששמעו ישראל דבריו של הקדוש ברוך הוא עמדו על רגליהם בשמחה ובשירים ומלו כל הערלים שהיו בהם במהירות והקדוש ברוך הוא מיהר ורפאם. כשהיה חצי הלילה עבר הקדוש ברוך הוא בתוך מצרים וראה ישראל מלוכלכים בדם מילה ובתייהם מלוכלכים בדם פסח, ברך אותם ואמר להם בני תהיו בחיים לשנה הבאה, שנאמר (יחזקאל טז) ואעבור עליך ואראך וגוי' ואומר לך בדמיון חיי: (אוצר המדרשים)

אמר רבי אבהו עד שמשה וישראל מסובין ואוכלין פסחיהם במצרים כבר הקדים הקדוש ברוך הוא שנאמר (שמות יב) ויהי בחצי הלילה וה' הכה כל בכור בארץ מצרים. היא דעתיה דרבי אבהו למימר סיריי נתן ריחו, מלמד שהיה ריחו של אותו הדם קשה והופיע להם הקדוש ברוך הוא ריח טוב מבשומי גן עדן והיתה נפשם קוהא לאכול אמרו לו משה רבינו תן לנו מה נאכל אמר להם משה כך אמר לי הקדוש ברוך הוא (שם) כל בן נכר לא יאכל בו. עמדו והפרישו הנכרים שביניהם והיתה נפשם קוהא לאכול אמרו לו משה רבינו תן לנו מה נאכל אמר להם כך אמר לי הקדוש ברוך הוא וכל עבד איש מקנת כסף ומלתה אותו אז יאכל בו. עמדו ומלו את עבדיהם והיתה נפשם קוהא לאכול אמרו לו תן לנו מה נאכל אמר להם כך אמר לי הקדוש ברוך הוא סינטומוס כל ערל לא יאכל בו. מיד כל אחד ואחד נתן חרבו על ירכו ומהל עצמו, מי מלך רבי ברכיה אמר, משה היה מוהל ואהרן פורע ויהושע משקה, ויש אומרים יהושע היה מוהל ואהרן פורע ומשה היה משקה, הדא הוא דכתיב בעת ההיא אמר ה' אל יהושע עשה לך חרבות צורים ושוב מול את בני ישראל שנית. ולמה שנית, מכאן שמלך בראשונה, מיד ויעש לו יהושע חרבות צורים וימל את בני ישראל אל גבעת הערלות. מהו אל גבעת הערלות, אמר רבי מכאן שעשו אותה גבעה בערלה: (מדרש רבה שיר השירים א נח)

יש שהקשו הכיצד מותר למול בחג מילה שלא בזמנה וכן הכיצד מלו בלילה הרי לילה לאו זמן מילה, ויש ליישב לפי התוס' יו"ט (פסחים פרק י משנה ה) שבמלאכה היו מותרין שלא נצטוו במצרים על שביתת יום טוב, אם כן לא קשה שהרי היו מותרים לעשות מלאכה, והחתם סופר כתב, שכיון שהיה צורך אוכל נפש לכן היה מותר:

ומלתה אותו אז יאכל בו. (יב מד) ומלתה. מלא ה' כי מילה שקולה כנגד ה' חומשי תורה, מעשה מילה ה' דברים, דתנן (מסכת שבת קלג:) עושין כל צרכי מילה בשבת מוהלין ופורעין ומוצצין ונותנים עליה איספלנית וכמון, הרי חמשה, וכן תנן (שבת קלז.) קטן נימול לח' לט' לי' ליי"א ליי"ב, הרי חמשה: (תוספות השלם)

ימי ההילולא של צדיקים בשבוע זה	
הרה"ק ר' ירחמיאל ישראל יצחק מאלכסנדר (ישמח ישראל) זי"ע	יום ראשון כ"ט טבת
הגאון ר' משה שיק (מהר"ם שיק) זצ"ל	יום שני א' שבט
הרה"ק ר' משה יחיאל הלוי אפשטיין מואז'רוב (באר משה, אש דת) זי"ע	
הרה"ק ר' משולם זוסיא (זושא) מאניפולי זי"ע	יום שלישי ב' שבט
הרה"ק ר' משה לייב מסאסוב זי"ע	יום חמישי ד שבט
הרה"ק ר' אברהם מקאליסק זי"ע	
הבאבא סאלי ר' ישראל אבוחצירא זצ"ל	
הרה"ק ר' דוד מבוהוש זי"ע	יום שישי ה' שבט
הרה"ק ר' יהודה אריה לייב (שפת אמת) מגור זי"ע	
הרה"ק ר' דוד יצחק אייזיק ראבינאוויץ מסקאליע זי"ע	שבת קודש ו' שבט

עובדות וסיפורי צדיקים בעלי ההילולא בשבוע זה

דחה את הסעודה עד שיהיה בדוקא מבשר ולא סעודה חלבית: הרה"ק ר' שמעלקא (אב"ד סעליש חוסט באלקאן) היה מדקדק מאוד שלא לשנות שום מנהג ישראל ולעשות חדשות כמו שכתב החתם סופר ז"ל חדש אסור מן התורה על כל המנהגים החדשים, פעם אחת היה ברית מילה אצל בן טובים אחד והיה שם גם הגאון מהר"מ שיק ז"ל, והנה הבעל ברית היה רוצה להיות בזה מן המתחדשים ולא הכין מאכלי בשר רק מאכלי חלב מינים ממינים שונים שעלו מחירם יותר על מאכלי בשר, וכאשר בא הוא ז"ל אל הבית ונדע לו מזה היה כועס מאוד על זה ולא רצה להסיב בסעודה וממילא גם המהר"מ שיק לא רצה להסיב בלעדו, ואף על פי שביקשו אותו מאד היות שימחל ויסלח הפעם כי כבר נעשה מעשה אבל לא הועיל כלום ולא היה מעביר על המדה בזה והוכרחו ליקח עופות ולשחטם ונדחה הסעודה עד אחר הצהריים ומאז והלאה בחייו לא ירים איש את ידו שיעשה סעודת ברית מילה במאכלי חלב: (צרור החיים)

בזכות הצדיק בברית חי הילד: הגאון ר' מאיר ז"ל אבד"ק בראד נשא אשה וילדה לו בכל שנה בן זכר, וכאשר בא בן הלך ר"ל, פעם אחת ילדה זכר ובאו אליה איזה אנשים מחסידי בראד ואמרו לה, רוצים אתם שבניכם יחיה ויהיה לו אריכות ימים תראו שהרה"ק ר' משה ליב מסאסוב זיע"א יהיה על הברית מילה ובודאי הילד יאריך ימים, וסאסוב היא קרובה לבראד, אבי ז"ל אמר לי ששמע מפי קדשו אשר עד חמשה עשר פרסאות הוא נוסע על ברית מילה כשמכבדין אותו, בבוא הרב מבית התפלה אמרה לו אשתו אשר רצונה שיבקש את הרב מסאסוב על הברית וימאן, ונשבעה אשר לא תתן את התינוק למול עד שיהיה הצדיק מסאסוב על הברית והוכרח לשלוח לבקשו, ובא על הברית מילה... והילד חי והאריך ימים וזה היה הרב הגאון ר' יחיאל מיכל קרייז רב מבראד: (אמונת צדיקים)

היה בפסח בכפר בגלל הברית: ידוע לכל שהקדוש ר' משה לייב מסאסוב ז"ל היה נוסע לברית מילה אפילו עשרים פרסאות, ופעם אחת נסע על פסח עם כל בני ביתו לכפר אחד להיות שמה על הברית מילה: (שו"ת הד"ר)

קיבל יסורים שלא מפריעים למצות מילה: היה דרכו בקודש של הרה"ק רבי משה ליב מסאסוב זי"ע לנסוע כמה פרסאות להכניס ילדים בבריתו של אברהם אבינו כידוע והיה מוהל נפלא נודע בשערים, ופעם אחת קיבל על עצמו יסורים בעד כלל ישראל כנודע גם בזה דרכו בקודש במסירות נפש ואז נעשה גופו הקדוש מלא אבעבועות מכף רגל ועד ראש וסבל יסורים נוראים לאין שיעור, אבל עבור שהיה רצונו שלא יפריעו אותו היסורים ממצוה גדולה וחשובה להכניס ילדים בבריתו של אברהם אבינו על כן התנה שג' אצבעותיו על יד ימינו היינו האגודל ושנים הסמוכים ישארו נקי בלתי שום מחלה ונגע, כדי שיוכל להיות מוהל ולעשות החיתוך והפריעה כמובן, וכן היה שגם במשך העת שסבל יסוריו והיה כל גופו הקדוש מלא נגעים עם כל זה ג' אצבעותיו הנ"ל היו נקיים לגמרי הכל לפי תנאו: (זכרונם לברכה)

ניצול מהצבא בזכות היותו מוהל: מעשה באברך שהרבי השפת אמת מגור יעץ לו ללמוד את מלאכת המילה בטרם יגויס לצבא הרוסי, הדבר היה לפלא בעיני כל, והנה האברך שלמד להיות מוהל נלקח לצבא ונשלח הרחק לתוך רוסיה כשהוא נוטל עמו את כלי המילה, בדרך חנתה פלוגתו באחת מתחנות המעבר הצבאיות ורופא צבאי שהתגורר באותו מקום בירר בקרב אנשי הפלוגה החונה אם יש ביניהם חייל יהודי, כולם הצביעו על האברך שהיה היהודי היחידי בפלוגה והרופא הצבאי לקחו אל מעונו ושם גילה לו בסוד כמוס כי אשתו יהודיה ולאחרונה ילדה לו בן זכר, והנה מאז בכל לילה בא אליה בחלומה אביה המנוח ותובע ממנה למול את בנה היהודי, אני מחפש אפוא יהודי שיעזור לנו הסביר הרופא לאותו אברך את מצוקתו וזה סיפר לו בצהלה כי אכן יוכל להושיעו באשר הוא מוהל מומחה ואף כלי המילה נמצאים עמו, הרופא שגם היה קצין גבוה בצבא הצאר שש ושמו ועד מהרה נערכה ברית המילה לבנו, הודות לעובדה זו התיידד הרופא הקצין עם האברך וההוא החליט להחזיקו במקום ולא לתת לו לנדוד עם הפלוגה הצבאית למרחקים ולאחר שהועמד תחת פיקודו של הרופא ביקש הלה לדעת מה יוכל לעשות עבור האברך, וזה השיבו איני מבקש כל שכר עבור המצוה שעשיתי אך אבקש שתבטיח לי לעשות מאמצים לשחררני, יהודי נאמן אני ואת מצוות התורה איני יכול לקיים במסגרת הצבא לא חלף זמן רב עד שהרופא הצבאי הצליח במאמציו לשחרר את האברך ולשלחו בחזרה לפולין והלה מיהר לנסוע לגור ולספר לרבו את כל אשר קרהו: (המבשר תורני חג השבועות)

ברכתו מתקיימת בזכות מסירות נפש לסעודת מילה: השפת אמת בקש מקרובו הצדיק רבי פינטשע מפילץ, שיקח את בניו האמרי אמת ור' משה בצלאל, אל יהודי פלוני בוורשה (ונקב בשמו) שיברך אותם, עשה ר' פינטשע כפי שנתבקש ויצא עם הילדים לוורשה, כאן חיפש אחרי היהודי, שחשב אותו בלבו לצדיק מפורסם וידוע לכל, אך רק לאחר חקירות ודרישות הרבה גילה אותו, והנה לגודל פליאתו, נראה היה האיש כאחד מפשוטי עם, טיפוס המוני ביותר, כשהביא לפניו את הילדים, וישטח את בקשתו, התרשם רבי פינטשע שהלה אינו מבין כלל מה הוא רוצה ממנו, אף על פי כן מילא שליחותו ויאמר אליו, אף שאינך יודע מאומה, תואיל נא לברך אותם כבקשת אביהם האדמו"ר מגור, עשה היהודי כחפצו והרעיף ברכות על ראשם, והיה בצאתם מעל פניו, עדיין חוכך היה רבי פינטשע ומשתאה לדעת, מי האיש ומה מעשיו, אולי זה אחד מלי"ו צדיקים נסתרים, אולם בשובו לגור סח לו השפת אמת דבר פלא, אכן איש פשוט הנהו ביותר, אלא פעם אחת כשנימול בנו, לא היתה בידו אף פרוטה לצרכי סעודת הברית, ומכר את כלי מטתו להכין סעודת מצוה בכסף שקיבל, אחר כך נשאר בעירום ובחוסר כל, עשה הדבר רושם גדול בשמים, וכי זוטרותא, איש פשוט כמוהו יעשה כזאת, נמנו וגמרו ליתן שכרו גם בעולם הזה, שכל ברכה היוצאת מפיו לא תשוב ריקם, והוא עצמו בכלל אינו יודע שניחן בכח סגולי כזה שברכתו מתקיימת: (ראש גולת אריאל)

לעילוי נשמת ר' יעקב צבי ב"ר יצחק מאניס ז"ל הולצמן

היו שותפים במצוות המילה
ליהודים "מבוגרים" עולי חבר העמים
שהבריתות נעשים בהדרי ניתוח,
עלות כל ברית 3600 שקלים לשלם לחדר הניתוח
ובזכות זה תראו נחת מכל יוצאי חלציקם. אמו.

ברית אבות: רחוב דברי חיים 6 ת.ד. 3044 ביתר עילית טלפון: 025022814

ניתן לתרום בנדירים פלוס על שם ברית אבות